

Subject : Management Concepts & Organisational Behavior

Day : Tuesday

Date : 07/04/2015

S.D.E.

Time : 3.00 P.M. TO 6.00 P.M.

Max Marks : 80 Total Pages : 1

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the **RIGHT** indicate full marks.
  - 3) Both the sections should be written in the **SAME** answer book.
-

SECTION-I

Q.1 Define 'Organisation'. Critically examine the different types of organisation. **(16)**

OR

- a) 'Co-ordination is the essence of management'. – Discuss. **(08)**
- b) Describe the significance of organisational behaviour in the present organisational scenario. **(08)**

Q.2 Describe Douglas McGregor's Theory 'X' and Theory 'Y'. What are their implications for motivational practices? **(16)**

OR

- a) Explain in brief the Human Behaviour School of Management Thought. **(08)**
- b) Explain the concept of decentralisation and state its advantages. **(08)**

SECTION-II

Q.3 What is 'Communication'? Discuss the personal and psychological barriers to effective communication. **(16)**

OR

- a) Explain the process of communication and identify its key components. **(08)**
- b) What is an 'Effective Team'? Explain the member characteristics in an effective team? **(08)**

Q.4 Define 'Conflict'. What is the difference between constructive and destructive conflict? **(16)**

OR

- a) Distinguish between formal group and informal group. **(08)**
- b) Explain trait theory and behavioural theory of leadership. **(08)**

Q.5 Write notes on **ANY FOUR** of the following: **(16)**

- a) Leadership Styles
- b) Effective Communication
- c) Group Development
- d) Sources of Conflict
- e) Organisational Development Intervention
- f) Traditional and Modern Approach to Conflict

* * *

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

- प्र.१ 'संघटने'ची व्याख्या द्या. संघटनेच्या विविध प्रकारांचे टीकात्मक परीक्षण करा. (१६)
- किंवा
- अ) 'समन्वय हा व्यवस्थापनाचा गाभा आहे'. चर्चा करा. (०८)
- ब) सांप्रत संघनात्मक परिदृश्यामध्ये संघटनात्मक वर्तनाचे असलेले महत्त्व वर्णन करा. (०८)
- प्र.२ डग्लस मग्रेगर यांचा क्ष सिध्दांत व य सिध्दांत वर्णन करा. अभिप्रेरणेच्या कार्यपध्दतीवर त्यांचा कसा प्रभाव पडतो ? (१६)
- किंवा
- अ) व्यवस्थापन विचाराचा मानवी वर्तन संप्रदाय थोडक्यात स्पष्ट करा. (०८)
- ब) विकेंद्रीकरणाची संकल्पना स्पष्ट करून तिचे फायदे सांगा. (०८)

विभाग - २

- प्र.३ 'संज्ञापन' म्हणजे काय ? प्रभावी संज्ञापनामध्ये निर्माण होणाऱ्या वैयक्तिक व मानसिक अडथळ्यांची चर्चा करा. (१६)
- किंवा
- अ) संदेशवहनाची प्रक्रिया स्पष्ट करून तिचे मुख्य घटक ओळखा. (०८)
- ब) 'प्रभावी कार्यसंघ' म्हणजे काय ? प्रभावी संघाची सदस्य वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (०८)
- प्र.४ 'विरोधाभासा'ची व्याख्या लिहा. विधायक विरोधाभास व विध्वंसक विरोधाभास यातील फरक कोणता ? (१६)
- किंवा
- अ) औपचारिक समूह व अनौपचारिक समूह यातील फरक स्पष्ट करा. (०८)
- ब) नेतृत्वाचा विशेष गुण सिध्दांत व वर्तणूक सिध्दांत स्पष्ट करा. (०८)
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा : (१६)
- अ) नेतृत्व शैली
- ब) प्रभावी संदेशवहन
- क) समूह विकास
- ड) विरोधाभासाचे स्रोत
- इ) संस्थात्मक विकास हस्तक्षेप
- फ) विरोधाभासाचे पारंपारिक व आधुनिक दृष्टिकोन